

Obsah

Úvod k českému vydání.....	9
Úvod ke druhému vydání.....	11
Na úvod	15
I. Předmluva – společenství a jednatlivec	19
II. Úvod.....	23
Pravzor počátku: Rudolf Steiner jako iniciátor vzniku Waldorfské školy ve Stuttgartu a ten, kdo ji v letech 1919–1924 vedl	23
První rozhovor o dětech	24
Výzva vytvořit psychologii, „psychologické obrazy“	27
Životní podmínky waldorfské pedagogiky – sounáležitost učitelů a žáků a propojení učitele s učebním předmětem	29
Pár slov k terminologii.....	31
Zájem o žáky.....	31
Nadšení.....	32
Psychologie a psychologické obrazy	32
III. Jak povýšit rozhovor o dětech na umění.....	35
Pozadí vzniku rozhovorů o dětech – učitelské konference z roku 1924....	35

Příklady práce s Rudolfem Steinerem na konferencích.....	37
Rozšířené pojetí konference	40
Jak dosáhnout toho, aby byla pedagogická konference úspěšná?	
Podmínky pro přípravu rozhovorů o dětech	40
1. Vzájemné vnímání	41
2. Společné nalézání úsudku	41
3. Společné učení	41
4. Společné vytváření podnětů	42
O co bychom se měli snažit při přípravě rozhovoru o žákovi.....	42
1. Zvolit si toho, kdo povede rozhovor	42
2. Účast všech učitelů	43
3. Ctnost zdrženlivosti	43
4. Časové rozvržení rozhovoru o dítěti	43
5. Role rodičů	44
6. K vnitřnímu postoji při rozhovoru o dítěti.....	44
7. Zacházení s výsledky rozhovoru	45
8. Duchapřítomnost	45

IV. Průběh rozhovoru o dítěti..... 47

I. Vytvořit obraz	47
Podoba v prostoru	48
Podoba v čase	48
Něco o výkonech žáka	49
Závěrečné formování obrazu – cesta k symptomu.....	50
Fenomén a symptom	50
2. Zkoumání příčin	53
Další možnost, jak rozpoznat příčiny – pohled na éternou a duševní podstatu žáka.....	55
Druhá část nezbytně potřebuje jinou kvalitu myšlení.....	58
Kam je třeba obrátit pohled ve druhé části?	60
Temperament a každodenní život školy	62
3. Jak najdeme pomoc	71
Předpoklady pro nalezení adekvátní pomoci	71

Nutnost rozvíjet pedagogické nápady	71
Jakou roli hrají rodiče v rozhovoru o dítěti?	73
Co je to normální vývoj?	
„Ideální dítě“, respektive „ideální žák“	74
Osobní zodpovědnost a profesionální pomoc	76
Vrstvy obyvatelstva s kladným a lhostejným vztahem ke vzdělání a všeobecné zdraví mládeže	78
Správná míra mezi akčností a odkládáním	79

V. Závěr pozorování dítěte	81
Můžeme vůbec dítěti, respektive žákovi pomoci?	81
Příklady pedagogické pomoci	81
Zpětný pohled na opatření, která byla dohodnuta, a jejich účinek.....	83

VI. Jak působí na děti vyučovací předměty? – Metodická a didaktická hlediska ke třetí části rozhovoru o žákovi	85
K významu vnitřního postoje učitele	85
Jak působí vyučování na trojčlenného člověka	87
Jak působí na žáky sám vyučovací předmět?	
Obrazné a hudební prvky	89
Význam vyprávění, malování vodovými barvami a eurytmie. Příklady součinnosti protikladných pólů (oko a ucho, prostor a čas, obraz a zvuk)	91
Vůle člověka jako zárodek budoucnosti ve vztahu k životu představ, respektive k myšlení	93
Výtvarné činnosti a činnosti představování na podporu éterného těla.....	95
Počítejme s tím, že denní práce doznívá v noci	98
„Naučit se správně spát a bdít“	98
Muzikální činnosti a činnosti probíhající v čase jakožto podněty pro utváření astrálního těla	99

Zvláštní postavení zeměpisu, dějepisu, počtů a geometrie	101
Zeměpis	101
Dějepis	102
Počítání a geometrie	103
Ruční práce, dílny, tělocvik a pozemky	106
Polarita mezi tělesným a duchovním člověkem	106
Eurytmie jako činnost harmonizující tělesnou a duchovní složku.....	108
Čtyři polarity ve vzájemných vztazích bytostných článků.....	111
Děti s takzvaně velkou nebo malou hlavou	112
Děti s bohatou nebo s chudou fantazií.....	116
Pozemsko-kosmická orientace	119
Vztah „já“ k tělu.....	122
Co je to umělecky pojaté vyučování, respektive umění výchovy?	125
VII. Kazuistiky	127
Popis pozorování dítěte. Příklady kazuistik	129
Marcel.....	130
Bruno.....	132
Natálie	135
John	138
Milan	142
Jaimy.....	145
Debora.....	148
Poznámky.....	153
O autorovi.....	157